

Irányelvek a birtokrendezések végrehajtásához

Dr. Fenyő György főiskolai docens, tanszékvezető
dr. Szabó Gyula főiskolai tanár, szakvezető
(NYME Geoinformatikai Főiskolai Kar)

Ismeretes, hogy a kilencvenes években a földtulajdon szerkezetében a privatizáció és a részarány földtulajdon nevesítés következtében jelentős változás történt. Az ezredfordulón a mezőgazdasági területnek 86,63 %-a (5 236 181 ha), a termőterületnek pedig 75,89 %-a (5 984 717 ha) volt állampolgári tulajdonban. (Ugyanezek a számpárok 1990. január 1-jén: 9,70 % – 628 545 ha; 7,91 % – 651 548 ha.)

A földtulajdoni viszonyok átalakítása hazánkban a kárpótlási folyamat részeként az ún. kárpótlási törvények és a hozzákapcsolódó végrehajtási rendelkezések szellemében valósult, illetve valósul meg. E folyamat gyors, kellően át nem gondolt végrehajtása olyan biroszerkezetet eredményezett, ami alkalmatlan a piac- és versenyképes, jövedelmező mezőgazdálkodásra. A tulajdon és a használat elkülönült egymástól. A földtulajdonosok

többsége földjét, hosszabb távon is, bérbeadás útján hasznosítja; KSH adatok szerint a falvak a szántóterületből 36 %-kal, a gyümölcsösökből 29 %-kal részesednek. A gazdálkodók jelenleg sem rendelkeznek a birtokkoncentrációhoz elegendő forrással.

A rendezés szükségességét, sürgető voltát a közvélemény és az ágazati irányítás egyaránt elismerte. Abban is egyetértés mutatkozott, hogy hosszú távon ható jogi szabályozással, pénzügyi eszközökkel is segíteni kell a versenyképes mezőgazdasági árutermelő egységek (családi birtok, földbérleten alapuló vállalkozás stb.) alapítását és megszilárdítását.

Az 1994. évi LV. tv. 26. §. (1) bekezdése „megígéri” a társadalomnak a birtokrendezési eljárást szabályozó törvény megalkotását. A birtokrendezés személyi, tárgyi, dologi és jogi feltételei a mai napig nem teremtődtek meg, a különféle szinten konszenzussal elfogadott birtokrendezési törvényjavaslat-változatok nem kerültek az Országgyűlés elé. Az új törvény megjelenéséig birtok-összevonási célú önkéntes földcsere a hivatkozott és joghatályos, a termőföldről szóló törvény szabályai szerint kezdeményezhető és végrehajtható megoldás. A tv. szerinti csere az agrártámogatások földvédelmi célú előirányzatából támogatható.

Az 1997 és 2000 közötti években az Főiskolai Kar Felmérési és Földrendezői Tanszékének oktatói (*dr. Szabó Gyula, dr. Fenyő György, dr. Vincze László, dr. Dömsödi János, Mizseiné dr. Nyíri Judit, Kovács Miklós*) OTKA (T 024160 sz.) támogatással a mezőgazdasági termelés hatékonyságát növelő, a földmérésen és ingatlan-nyilvántartáson alapuló birtokrendezési modell kidolgozására vállalkoztak.

Birtokrendezésen mi a téma kidolgozásánál és e tájékoztató cikk keretében az alábbi fogalmazást fogadtuk el: „a birtokrendezés közigazgatási és bírósági eljárás, amely a tulajdonosok és más jogosultak közreműködésével, meghatározott célok megvalósulása érdekében történik, amelynek során a település külterületén vagy a külterület meghatározott részén a földek elhelyezkedése, tulajdoni viszonyai megváltoztathatók, és új földrészletek alakíthatók ki.”

A tulajdonosoknak a birtokrendezés során igénybe vett földje helyett azonos értékben másik földet kell a tulajdonába adni, ha ez nem lehetséges, őt az értékkülönböt megtérítésével kell kártalanítani.

A célok között kell, hogy szerepeljen: a jobb termelési és művelési feltételek kialakítása; a környe-

zet és természetvédelmi intézkedések széles köre; a közlekedési kapcsolatok biztosítása; a térségi integrált vidékfejlesztési programok végrehajtásának támogatása; talajvédelmi követelmények figyelembevétele; a biotóphálózati rendszer kialakítása; agroökológiai adottságok vizsgálata és beépítése a döntési folyamatba; birtokméretezési szempontok.

A kutatási program éves bontásban az alábbiak szerint fogalmazódott:

1997:

A jelenlegi ingatlan-nyilvántartás alapadatai köreinek feltárása és egységesítése; a földértékelés jelenlegi gyakorlatának kritikai elemzése; a nagyméretarányú alaptérkép készítési technológiák kritikai elemzése; a jelenlegi birtokszerkezet kritikai vizsgálata.

1998:

A körültekintő birtokrendezéshez szükséges adatok feltárása és rendezése; a település-fejlesztési koncepciók és összetevőinek gyűjtése, tanulmányozása; a talajtani, éghajlati, vízgazdálkodási, közlekedési stb. adatok gyűjtése, elemzése; a birtokrendezés lehetséges modelljeinek kidolgozása; a digitális alapok létrehozása feltételeinek kidolgozása; javaslat a földértékelés korszerűsítése reális feltételeinek kidolgozásához.

1999:

A birtokrendezési modell kísérleti megvalósítása; szoftvertámogatási lehetőségek kialakítása; a digitális alapadatok számítógépre vitele és optimális termváriánsok modellezése.

2000:

Irányelvek a birtokrendezések végrehajtásához.

Az elvégzett feladatokról évente részjelentés, a ciklus végén szakmai záróbeszámoló készült. A zárójelentést opponensek értékelése alapján a szakzsűri 2001. október végén „jól megfelelt” minősítéssel elfogadta. A jelentést 25 tételből álló hazai és nemzetközi publikációs lista is kiegészíti, és minősíti.

A szakzsűri a 2000. évi részjelentést („Irányelvek a birtokrendezések végrehajtásához” című kidolgozást) minősítette a legrészletesebbnek. A téma aktualitása miatt orientális cíllal cikké szerkesztve, de eredeti tagolását megtartva adjuk közre az irányelveket a szaklap olvasói számára.

I. FEJEZET

Előkészítő, szervező munkák

A birtokrendezési eljárásra sor kerülhet:

a) lakossági kezdeményezésre, a birtokrendezésben érintett földtulajdonosok javaslatára,

b) a települési önkormányzat indítványára és végül

c) a földhivatal hivatalból is megindíthatja ezt az eljárást; utóbbi csak végső esetben és csak akkor jöhet szóba, ha más módon a birtokrendezési eljárást lefolytatni nem lehet.

Az előbb említett megkeresés, kérelem vagy hatósági döntés alapján a birtokrendezés elrendelhető az adott település külterületének egy részére, egy dűlőre, és elrendelhető a település teljes külterületére is. Ez utóbbi esetre – vagyis a teljes külterületre – leginkább akkor kerülhet sor, ha a közelmúltban lezajlott kárpótlási eljárás és/vagy részarányföldtulajdon rendezés a település teljes külterületét érintette.

A birtokrendezésnek e tárgyban megalkotandó törvény előírásainak betartásával kell történnie.

A birtokrendezések előkészítését egy igen alaposan kimunkált felmérő, szervező munkának kell megelőznie. Amennyiben akár az alapadatok (térképi, ingatlan-nyilvántartási stb.) valóságossága, akár az igényfelmérés nem kellően megalapozott és dokumentált, abban az esetben ingatag talajra épül az egész birtokrendezés végrehajtása. Az igényfelmérés során a következő szerveket kell különböző információk érdekében megkeresni:

1.) Mindenek előtt a helyi önkormányzat az, amelyik a legtöbb adatot tudja szolgáltatni a tekintetben, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság körében a tagolt birtokszerkezet milyen mértékben nehezíti, és teszi gazdaságtalanná a mezőgazdasági termelést. Ezért tehát a helyi önkormányzatnak minden ezzel kapcsolatos információját, az önkormányzat által vezetett ingatlankatasztertől egészen a helyi adóig fel kell „térképezni” a birtokrendezés számára.

2.) A földművelésügyi hivatal, amely szintén értékes tájékoztatást tud nyújtani abból a szempontból, hogy a mezőgazdasági termelés a település körzetében milyen módon és miként tehető gazdaságossá. Elsősorban a támogatásokra kifizetett összegek, illetőleg a támogatások alapját képező adatok vehetők figyelembe a birtokrendezéshez. A földhasználati viszonyok felméréséhez jó segítséget ad a körzeti földhivatalok által vezetett földhasználati nyilvántartás, amelynek az ingatlan-nyilvántartással való egybevetése arra is választ ad, hogy a földhasználati és tulajdonviszonyok mennyiben térnek el egymástól.

3.) Amennyiben a földhivatal az adott településen rendszeresen tart évenként határszmlét, a határszmlék jegyzőkönyvei is kellő támpontul szolgálhatnak a tekintetben, hogy hol található olyan

parcellák, illetve parcelláknak olyan tömege, amelyek mindenféleképpen rendezést igényelnek.

A falugazdász az, aki szintén értékes tájékoztatást tud nyújtani a birtokrendezés kérdésében.

4.) Indokolt a kellő tájékozottság érdekében az agrokémiai és növényvédelmi állomásokat is felkeresni, ahol a föld minőségéről vezetett különböző regiszterek hasznos adatokat szolgáltathatnak a birtokrendezés megtervezéséhez.

5.) Fontos lehet az ún. „lakossági kezdeményezések” szerepe, melyet legvalószínűbb esetben a gazdaszövetség/hegyközség vezetője, illetve képviselője felkeresésével lehet pontosítani.

1. Az előkészítés alapja és dokumentuma

Az igényfelmérés során összegyűjtött információk alapján lehet elkészíteni az ügynevezett tanulmánytervet. Ez a terv foglalja össze mindazon jelzéseket, amelyeket számunkra az igényfelmérés során az érdekeltek szolgáltatnak. A tanulmánytervnek lényegében a következőket kell tartalmaznia, illetőleg a következő szerkezetben célszerű azt felépíteni:

– Mindenek előtt a település jellemző vonásaival kell bemutatni a kérdéses települést és annak jellegét. Jelleg alatt értendő, hogy ipari termelés a domináns vagy a mezőgazdaság, illetve idegenforgalmi adottságok, esetleg ezek vegyesen.

– Ugyancsak a jellemző ismérvek között kell a lakosság számát, foglalkozását is meghatározni. Nem szabad egységes megoldást javasolni a különböző típusú, eltérő fejlettségi szinten levő falvak számára.

– A tanulmányterv foglalkozzék a külterület nagyságával, a külterület művelési ág szerkezetével, a birtokszerkezettel és annak jellemző adataival.

– Ezt követően be kell mutatni a település rendezési tervében foglalt előírásokat, különös tekintettel azokra, amelyek a külterületre, vagyis a rendezés szempontjából szóba jöhető területekre vonatkoznak.

– A tanulmányterv következő része a mezőgazdasági termeléssel összefüggő költségeket szükséges, hogy részletezze. Ennek keretében tárgyalandó az, hogy a rendezni kívánt területeken a mezőgazdasági termelés milyen költségfordítással jár, és milyen nagyságrendű az a költség többlet, amelyet a gazdaságtalan birtokszerkezet okoz.

– Ennek bemutatása után a különböző földek, illetve a rendezni kívánt területek értékkülönbségét kell kimunkálni és ezen keresztül rámutatni, hogy a rendezésbe bevont területek értékkülönbségének

a kiegyenlítésére milyen nagyságrendű pénzeszközök szükségesek.

– Ezt zárja a birtokrendezés végrehajtása költségeinek kalkulációja, amelyben pontosan meg kell határozni – a számbavételtől a birtokbaadásig – valamennyi költséget.

– Amennyiben a település arculata indokolttá, szükségessé teszi, akkor az előkészítő munkába a természetvédelmi hatóságot is be kell vonni. Ugyanez a követelmény akkor is, ha a településen erdő van, amely felett a hatósági jogkört az illetékes erdő-felügyelőség gyakorolja. Akár egyik, akár mindkét esetben szükséges, hogy a jelzett hatóságok a birtokrendezéssel összefüggésben véleményt mondjanak, és az általuk adott hatósági vélemény részét kell, hogy képezze a tanulmánytervnek, hiszen ezek a hatósági megnyilvánulások is determinálhatják az adott birtokrendezési javaslat összeállítását.

2. Az érintett település(-ek) lakosságának a tájékoztatása

A tanulmányterv összeállítása, majd a hatósági jóváhagyás után kell elkészíteni azt a tájékoztató anyagot, amelyen keresztül a település földtulajdonosa, földhasználói teljes körben választ kapnak a végrehajtandó birtokrendezésről, az abban rejlő lehetőségekről. A település lakosságának kellő informálása szükséges ahhoz, hogy a birtokrendezés sikerrel záruljon. Ennek nem körültekintő végrehajtása az érdekelt lakosság közömbösségét válhatja ki, amelynek további következménye, hogy a birtokrendezést nem lehet számottevő eredménnyel lebonyolítani. Mindezek érdekében tehát az előkészítő igényfelmérés eredményéről a lakosság széles körét szükséges tájékoztatni. A „falugyűlés“ az a fórum, amely alkalmas arra, hogy a település lakosságának részben az érdeklődését kiváltsa, részben pedig a tevékeny közreműködésre inspirálja őket.

II. FEJEZET

A birtokrendezés elrendelése és költségeinek előzetes biztosítása

A birtokrendezés elrendelése lényegében a földhivatal hatósági határozatát jelenti, amelyben dönt a településen a birtokrendezés megindításáról. Ezzel párhuzamosan a végrehatás költségeit is (elgondolásunk szerint) az említett hatóság biztosítja, és gondoskodik arról is, hogy a költségeken túlmenően a tárgyi feltételek is a birtokrendezés végrehajtására biztosítva legyenek. A birtokrendezés elren-

delésével párhuzamosan, de inkább azt megelőzőleg, a földhivatal által vezetett földmérési alaptérképeket, illetőleg az ingatlan-nyilvántartást is ki kell egészíteni, nevezetesen a változásokat maradéktalanul át kell – mind a térképeken, mind a nyilvántartási munkarészekben – vezetni. El kell érni azt, hogy a természetbeni állapot és a hatóság által vezetett térképek, valamint a nyilvántartások egyezzenek. Ez az egyezés tulajdonképpen ugyancsak nélkülözhetetlen feltétele annak, hogy a birtokrendezést jól lehessen végrehajtani. A birtokrendezés elrendelése előtt ugyancsak célszerű elvégezni a település külterületének a helyszínelését. Ennek során az előbb említett térképi és természetbeni állapot, illetve nyilvántartási állapot egyezőségének a megteremtése a cél.

A földhivatalnak a birtokrendezéssel kapcsolatos határozatát a birtokrendezéssel érintett településen közhírré kell tenni annak érdekében, hogy egyrészt a lakosság kellő informálása a hatósági döntésről megtörténjen. Erre azért is szükség van, mert ha valaki a döntés ellen jogorvoslati eszközzel kíván élni, módja legyen azt bírósági úton megtámadni.

Amennyiben a földrendezés elrendelése a későbbiekben nem a földhivatal, hanem a minisztérium hatáskörébe tartozna, akkor értelemszerűen a miniszter határozatát kell az adott településen közzé tenni. Ez utóbbi esetben a miniszter határozata – az előbb említett közhírré tétel mellett – a Magyar Közlönyben is meg kell, hogy jelenjen. Ezt a döntést ugyancsak bírósági jogorvoslat keretében lehet az érdekeltek részéről megtámadni.

III. FEJEZET

A birtokrendezés végrehajtása

1. A Birtokrendezési Bizottság és feladata

A birtokrendezési határozat jogerőre emelkedését követően a földhivatal a települési önkormányzat előzetes értesítése mellett megkezdi a földrendezés gyakorlati végrehajtását. Ennek első fázisában felhívja a települési önkormányzat jegyzőjét, hogy az érdekelt résztvevők közgyűlését meghatározott időpontra hívja össze. A települési önkormányzat jegyzője által összehívott közgyűlésen kell megválasztani azt a bizottságot, amely a birtokrendezés testületi szerve lesz, és amely gyakorlatilag a szakmai útmutató igénybevétele mellett gondoskodik arról, hogy a birtokrendezés a törvényi előírásoknak megfelelően az érdekeltek érdekében legyen végrehajtva. A Birtokrendezési Bi-

zottság (kb. 5 fő, melynek elnöke a földhivatal megbízott dolgozója, a többi választott személy, ill. a jogszabály szerinti tagok) megválasztása után kezdődik el az érdemi munka. A földhivatal ezt követően az ingatlanokról egy értékelési jegyzéket készít, amely tételesen tartalmazza valamennyi végrehajtással érintett földrészlet értékét.

Ugyancsak a földhivatal készíti el a birtokrendezési tervet, amely gyakorlatilag azt mutatja, hogy a rendezés követően – vagy a külterület egy részén, vagy a település teljes külterületén – milyen birtokszerkezetet javasol a hatóság a Birtokrendezési Bizottságnak. Végül a harmadik munkarész, amely ugyancsak a birtokrendezés keretében készítendő el, az úgynevezett kártalanítási terv, amely tételesen meghatározza, hogy az alacsonyabb értékű ingatlanokat kapott gazdálkodók kártalanítása milyen módon és milyen formában történik.

Az értékelési jegyzéket, a birtokrendezési tervet, valamint a kártalanítási tervet át kell adni a Birtokrendezési Bizottságnak.

2. A rendezés tervének kihirdetése, az anyagi fedezet biztosítása

A Birtokrendezési Bizottság az említettek alapján összehívja a rendezéssel érintett tulajdonosok gyűlését, ahol az említett terveket az érdekeltek részére bemutatja. Amennyiben az érdekeltek az elébük tárt rendezést, mind a kártalanítással, mind az értékbecsléssel és nem utolsósorban a birtokrendezés végrehajtására vonatkozó javaslattal elfogadják, akkor lényegében a birtokrendezés elérte a célját, és ennek alapján a birtoktestek kialakításának (variánsoknak) megtervezése és annak helyszíni kitűzése, majd a birtokbaadás a további (jelentős) feladat.

A rendezés során a földhivatal, miután összeállította azt a jegyzéket, amely a kártalanítási összegeket tartalmazza, megkeresi a területen működő bankokat annak érdekében, hogy azoknak módjában álljon arra vonatkozóan nyilatkozni, hogy a kérdéses kártalanítási összegeknek a fizetésére milyen hitelkonstrukciókat tudnak a lakosság részére biztosítani. A banki tájékoztatás része az is, hogy ezen hitelkonstrukcióknak az igénybevétele milyen feltételek függvénye. A bankok ez ügyben tett nyilatkozatait, tájékoztatásait el kell juttatni a Birtokrendező Bizottsághoz. A Bizottságnak legyen gondja az, hogy ezek a hitelkonstrukciók a birtokrendezéssel érintettekhez milyen módon, milyen formában jutnak el. A hitelügyletek akár oly módon is megvalósíthatók, hogy a témában érdekelt és javaslatot tevő pénzintézetek a bizottsági munka

egy-egy fázisaiban a helyszínen is segítséget nyújtanak. Ez által az érdeklődők számára közvetlenül adhatnak információt a hitelnyújtási lehetőségekről.

A birtokrendezés során előfordulhatnak olyan esetek is, amikor valaki vagy valakik a részükre csereként megállapított ingatlant vagy ingatlanokat nem akarják elfogadni. E földtulajdonos(ok) számára biztosítani kell azt, hogy a földtulajdonuk teljes mértékben kártalanításra kerüljön, illetőleg lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy ezeket az ingatlanokat térítés ellenében akár a magyar állam, akár pedig a helyi önkormányzat számára felajánlják. A magyar állam nevében ez esetben a földhivatal a jogosult a felajánlás elfogadására, a helyi önkormányzat esetében pedig az, akit a tulajdonlás kérdésében a helyi önkormányzat rendelete erre feljogosít.

(A birtokrendezésbe bevonható csereterületek, és a magyar állam nevében eljáró szervezet tekintetében már indokolt figyelembe venni a Nemzeti Földalap elnevezésű új jogintézményt is. – *a Szerkesztő*)

3. A tervezés szempontjai, elvei

Az előzőekben több ízben szó volt arról, hogy a földterületek elhelyezkedését a birtokrendezési terv tartalmazza, amely terv tételesen kimutatja, a rendezést követően az egyes birtoktestek milyen módon helyezkednek el, milyen területtel és milyen méretekkel. Ezeket az információkat nemcsak kimutatás formájában kell az érdekeltek elé tárnunk, hanem mind számítógépes formában, mind pedig a földmérési alaptérkép méretarányában készített hagyományos térképen is szükséges a birtokrendezési tervet szemléltetően bemutatni.

A birtokrendezési terv összeállítása során egyes földtulajdonosok között célszerű valamilyen sorrendet összeállítani. A sorrend a következő módon képzelhető el:

1. Mindenek előtt azoknak a földtulajdonosoknak kell a rendezés során előnyt biztosítani, akik azon a településen laknak (helybenlakók).

2. Másrészt azok a földtulajdonosok legyenek előnyben, akik élethivatásszerűen mezőgazdasági termeléssel foglalkoznak. Indokolt tehát, hogy ezek a földtulajdonosok előnyben részesüljenek a más településen lakókkal szemben (régén utóbbiaknak az elnevezése úgynevezett „bebíró“ földtulajdonos volt).

3. Amennyiben az adott közigazgatási egység tanyás település, akkor ugyancsak célszerű, hogy ha a tanyatulajdonos a tanyája közvetlen környezeté-

ben kialakított birtokszerkezet tekintetében előnyben részesül a belterületen lakó földtulajdonossal szemben.

4. Sorrendi elv lehet az is, hogy a földtulajdonos, aki saját maga műveli a földjét, bizonyos fokú előnyt élvezzen azzal szemben, aki a földjét bérlet keretében művelteti.

5. Sorrendiség tekintetében célszerű előnyben részesíteni azt a személyt is, aki állattenyésztéssel foglalkozik, és az állattartó telepe környékén szeretné a takarmánytermelést biztosító területet kialakítani.

6. A nagyobb területtel rendelkezők (bérlők, földtulajdonosok) célszerűen a község távolabbi területein, de jól megközelíthető helyen kapják ingatlanaikat.

A rendezés során – a terület domborzati viszonyait és az EU agrártámogatási normáit is figyelembe véve – indokolt bizonyos területi minimumokat kialakítani. A területminimumot központilag nem célszerű meghatározni. A területi minimum ugyanis függ az adott település domborzatától, az adott környezetben vagy körzetben egvalósuló mezőgazdasági termelés módjától, és végül, de nem utolsósorban, függhet a település részletes szabályozási tervében előírtaktól is.

Az új birtoktestek kialakításánál alapvető vezető szempont kell, hogy legyen a gazdaságos művelés, mert amennyiben ez nem biztosítható, akkor a birtokrendezés nem éri el a célját. Ezért igen fontos a földek termőképességének, művelési ág szerkezetének stb. figyelembevétele (ami valószínűleg egy új földminősítés eredményeként reálisabban lenne megítélhető a jelenlegi aranykoronás rendszerrel).

A tervezés szempontjait még további számos érv befolyásolhatja, mindenekelőtt a vonatkozó (kiadandó) jogszabály. (Utóbbi esetében az lenne a kívánatos, hogy – felkérésre végzett – célirányos elemzések készüljenek, mielőtt elrendelésre kerülne bizonyos meghatározó elvek.)

4. A rendezés kivitelezése és ingatlan-nyilvántartási bejegyzése

A birtokrendezési terv az utolsó fázisban a Birtokrendezési Bizottsághoz kerül, amely a tervet megvitatja, és véleményével, javaslatával ellátva az általa összehívott közgyűlés elé beterjeszti.

A közgyűlés döntési jogkörét többségi alapon célszerű meghatározni, vagyis ha az érdekeltekből álló közgyűlés többsége a birtokrendezési tervet – módosításokkal, javaslatokkal, kiegészítésekkel, de – elfogadja, akkor ezt kell határozatilag jóvá-

hagynia. A földhivatalnak (vagy arra megbízott vállalkozónak, amennyiben a földhivatal egyébként leterhelt) a közgyűlés által megszavazott és elfogadott birtokrendezési terv szerint kell a módosítást a természetben kifizetni. Ezt az állapotot a földhivatal a földmérési és ingatlan-nyilvántartási térképeken átvezeti, majd ezt követően a tulajdonosokat az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzi.

Az esetlegesen fennmaradó kártalanítási értéket (amennyiben a jogszabály megengedi) teherként a Tulajdoni lap III. részére kell (lehetne) bejegyezni.

A felszólalás/fellebbezés lehetőségét minden fontosabb fázisban biztosítani kell (természetesen azzal, hogy ezek nem veszélyeztethetik a közösségi érdekeket szolgáló birtokrendezés érdemi végrehajtását).

A kutatásból résztvállaló és a társtanszékek közreműködő oktatói a téma megoldásait befolyásoló változásokat követik, a birtokrendezési modell finomításán, szükség szerinti átalakításán fáradoznak. Az elért eredményekről a szaklap olvasóit folyamatosan informálni szándékoznak.

Guidelines for realisation of land consolidations

*Gy. Fenyő–Gy. Szabó
Summary*

This study presents for every year the topic plan of the departmental research done between 1997–2000 in the frame of an OTKA application called „Land consolidation on the edge of the Millennium“. The research and teaching team of the Department of Surveying and Land Management undertook to work out a rational land consolidation model in all aspects based on land surveying and land registry to raise the efficiency of agricultural production, to ensure a decent living for every family.

The study is an article version of the professional report of the year 2000. Probably, after the passing and coming into force of the land consolidation law, after specifying and completing, this article can be developed into the guideline of the task.

IRODALOM

Dr. Szabó Gy. (témavezető) és társai (2001): Birtokrendezés az ezredforduló küszöbén; Szakmai záróbeszámoló, OTKA ny. sz.: T 024 160; Székesfehérvár.